

กรอบการประกันคุณภาพ AUN-QA ระดับสถาบัน

เกณฑ์การประเมิน (ต่อ)

QA NEWS ฉบับนี้ นำรายละเอียดเกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับสถาบันของกรอบการประกันคุณภาพเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network Quality Assurance at Institutional Level) มานำเสนอต่อจากฉบับที่แล้ว

4. การจัดการเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management)

การจัดการเชิงกลยุทธ์เป็นกระบวนการทำซ้ำซึ่งครอบคลุมการวางแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาแผน การนำแผนไปปฏิบัติ และการประเมินผลแผน เครื่องมือการบริหารที่อาจนำมาใช้ในการจัดการเชิงกลยุทธ์ อาจได้แก่ การวัดผลงานแบบ Balanced Scorecard การบริหารจัดการตามวัตถุประสงค์ (Management by Objectives) การบริหารนโยบายตามแบบ Hoshin Kanri การวางแผนสถานการณ์ (Scenario Planning) การวิเคราะห์ SWOT การคาดการณ์และการฉายภาพอนาคต หรือแนวทางอื่นในการมองภาพในอนาคต

แผนยุทธศาสตร์เป็นผลลัพธ์ของการวางแผนเชิงกลยุทธ์และจัดทำขึ้นบนพื้นฐานของสภาพแวดล้อมภายนอกและความสามารถภายในของสถาบัน แผนยุทธศาสตร์ควรคำนึงถึงความท้าทายและความเสี่ยงทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ตลอดจนวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษา

ข้อกำหนดขั้นต่ำของเกณฑ์ด้านการจัดการเชิงกลยุทธ์ ได้แก่

4.1 มีการวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อตอบสนองวิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัฒนธรรม มีการกำหนดเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ของการจัดการศึกษา การวิจัย การบริการ และ/หรืออื่นๆตามที่กำหนดในยุทธศาสตร์ การวางแผนครอบคลุมถึงการพัฒนากลยุทธ์ การดำเนินงาน และการประเมินผล โดยพิจารณาความสามารถภายในของสถาบันอุดมศึกษา สภาพแวดล้อมภายนอก และข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

4.2 แผนยุทธศาสตร์ได้รับการแปลงเป็นแผนปฏิบัติการทั้งระยะยาวและระยะสั้นเพื่อการดำเนินงานในทุกระดับ เป้าหมายเชิงกลยุทธ์จะถูกแปลงเป็นเป้าหมายของหน่วยงานและเป้าหมายส่วนบุคคล

4.3 ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก (Key Performance Indicators) และเป้าหมายถูกกำหนดขึ้นเพื่อใช้วัดผลการปฏิบัติ

ตามเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ของสถาบันและผลการดำเนินงานของสถาบันและหน่วยงานภายในได้รับการนำมาใช้เป็นข้อมูลสำหรับการทบทวนตรวจสอบ

4.4 กระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์ รวมถึงตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลักและเป้าหมายได้รับการปรับปรุงเพื่อการบรรลุเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ของสถาบันอุดมศึกษา

5. นโยบายการจัดการศึกษา การวิจัย และการบริการ (Policies for Education, Research and Service)

นโยบาย (Policy) เป็นสิ่งที่ให้แนวทางสำหรับการตัดสินใจ แทนที่จะระบุเฉพาะสิ่งที่ควรหรือไม่ควรทำ นโยบายมักถูกใช้เป็นขั้นตอนหรือข้อกำหนด

คำแนะนำ (Guideline) เป็นคำอธิบายที่ช่วยในการกำหนดเส้นทางการดำเนินการ บางครั้งเขียนเป็นกฎหรือคำสั่งที่แสดงให้เห็นถึงสิ่งที่ควรทำหรือไม่ควรทำ

จรรยาบรรณ (Code of ethics) เป็นสิ่งที่กำหนดหลักการและความคาดหวังเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคลและองค์กรในการดำเนินงาน

เสรีภาพทางวิชาการ (Academic Freedom) เป็นเสรีภาพของอาจารย์ นักวิจัย และนักศึกษาในการสอน การเรียนรู้ และติดตามความรู้และการวิจัยโดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด

นโยบายและแนวทางการจัดการศึกษากล่าวถึงเป้าประสงค์และวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา วิธีการให้บรรลุผลตามเป้าประสงค์และวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา และเครื่องมือในการวัดประสิทธิผล อาจารย์รวมถึงปรัชญาการศึกษา เสรีภาพทางวิชาการ จรรยาบรรณ การรับนักศึกษา ขนาดชั้นเรียน วิธีการสอนและการเรียนรู้ การประเมินผลผู้เรียน ระบบหน่วยกิต และเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษา ฯลฯ

นโยบายการวิจัย หลักเกณฑ์ และจรรยาบรรณในการวิจัยเป็นสิ่งที่กำหนดทิศทางและวัตถุประสงค์ของการวิจัย กิจกรรมการวิจัย การปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณ บทบาทภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงานวิจัยและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการวิจัยภายในสถาบัน สิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นแนวทางสำหรับสถาบันเพื่อบรรลุเป้าหมายและสิ่งที่มุ่งหวังด้านการวิจัยของสถาบัน ซึ่งนโยบายการวิจัยต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษา

จรรยาบรรณในการวิจัย อาทิ

- จริยธรรมในการดำเนินการวิจัย
- สิทธิและความรับผิดชอบต่อสถาบันและนักวิจัย
- สิทธิของกลุ่มตัวอย่างและสัตว์ทดลอง
- สิทธิและความรับผิดชอบต่อหน่วยงานที่สนับสนุน

เงินทุนวิจัย

- การรักษาความลับและความปลอดภัยของข้อมูลการวิจัยและผลการวิจัย

- ผลประโยชน์ทับซ้อน

การมีส่วนร่วมในสังคมกลายเป็นบทบาทที่คาดหวังของสถาบันอุดมศึกษาเนื่องจากเป็นที่ยอมรับว่าสถาบันอุดมศึกษาเป็นสถาบันที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ และเป็นตัวเร่งในการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงทั้งทางสังคมและเศรษฐกิจ ภารกิจที่ชัดเจนที่สุดของสถาบันอุดมศึกษาคือการผลิตแรงงานที่มีความรู้ และการวิจัยเพื่อประโยชน์ต่อมวลมนุษยชาติและสังคม การมีส่วนร่วมในสังคมของบุคลากร นักศึกษา และศิษย์เก่าของสถาบันอุดมศึกษาอาจรวมถึงการพัฒนาประเทศ การพัฒนา

เศรษฐกิจ การพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม การสาธารณสุข ภัยพิบัติทางธรรมชาติ และภาวะฉุกเฉิน ฯลฯ

เกณฑ์ด้านนโยบายการจัดการศึกษา การวิจัย และการบริการมีข้อกำหนดขั้นต่ำ ดังนี้

5.1 มีระบบการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษา การวิจัย และการบริการ ซึ่งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียควรได้รับการปรึกษาหารือหรือมีส่วนร่วมในกระบวนการกำหนดนโยบาย นโยบายอาจรวมถึงจรรยาบรรณในการจัดการศึกษา การวิจัย และการบริการเสรีภาพทางวิชาการ การคุ้มครองมนุษย์และสัตว์ทดลอง ผลประโยชน์ทับซ้อน ความรับผิดชอบต่อด้านกฎหมายและการเงิน ตลอดจนการมีส่วนร่วมเพื่อสังคม เป็นต้น

5.2 กระบวนการในการตรวจสอบการดำเนินงานตามนโยบายได้รับการจัดทำเป็นเอกสาร การสื่อสาร และนำไปปฏิบัติ

5.3 มีการทบทวนนโยบายการจัดการศึกษา การวิจัย และการบริการ กลไกในการทบทวนนโยบายอาจรวมถึงการทบทวนจากภายนอก การประเมินภายในและการประเมินภายนอก และการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎระเบียบ เป็นต้น ซึ่งควรมีตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องเพื่อวัดผลประโยชน์และความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

5.4 นโยบายการจัดการศึกษา การวิจัย และการบริการได้รับการปรับปรุงเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพของสถาบันอุดมศึกษา และเพื่อตอบสนองความต้องการจำเป็นและความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

(ต่อฉบับหน้า)

OBE Corner

Outcome based assessment means that the assessment process must be aligned with the learning outcomes. This means that it should support the learners in their progress (formative assessment) and validate the achievement of the intended learning outcomes at the end of the process (summative assessment). It also means that the assessment process should be adapted depending on the kind of outcomes that it is aimed to appraise.

In Outcome Based Education, Assessment is not based on content as it was in the past. Assessment will be broad enough to include attitudes, processes and skills as well as knowledge and concepts. Teaching will be outcomes-based and learners will play a major role in the teaching and learning process. Assessment will be linked to the outcomes that learner will achieve.

(C. Orsmond and C. Gildenhuis, 2005)